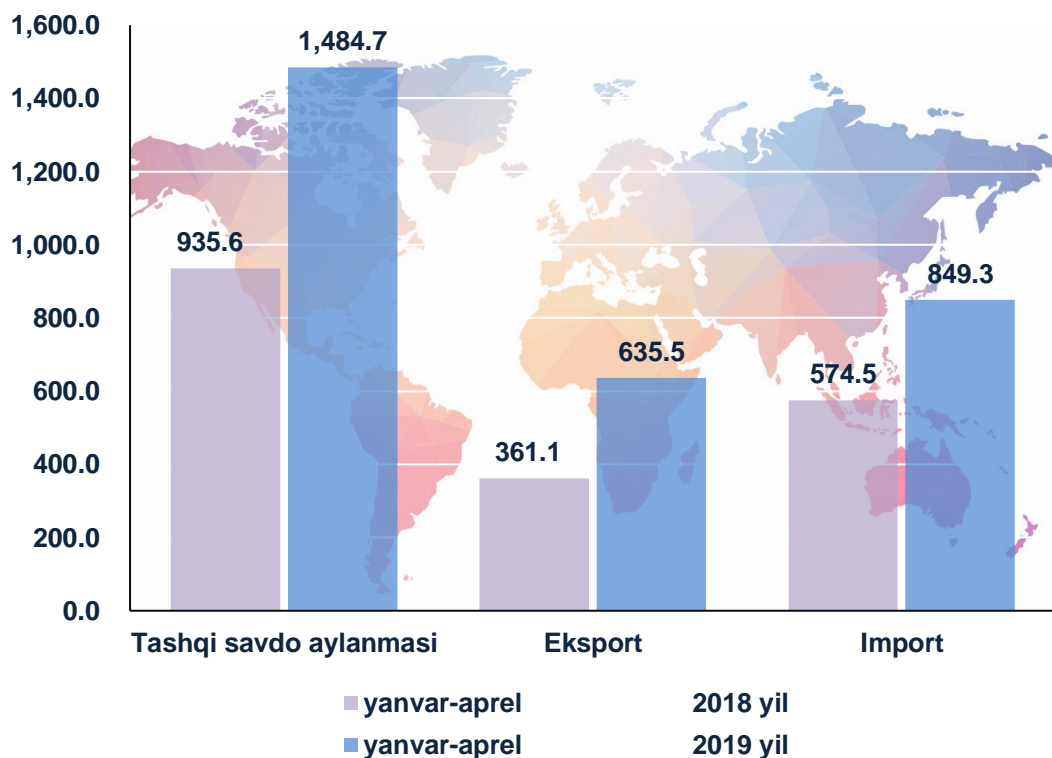

TOSHKENT VILOYATIINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019 yil yanvar-aprel)

2019 yil yanvar-aprel oylari yakunlariga ko'ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 1484,7 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 158,7%ga o'sdi. Shu jumladan, eksport hajmi 635,5 mln. AQSH dollarga (176,0%ga oshgan) va import hajmi 849,3 mln. AQSH dollariga (o'sish sur'ati 147,8%) yetdi. Tashqi savdo saldosini minus 213,8 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

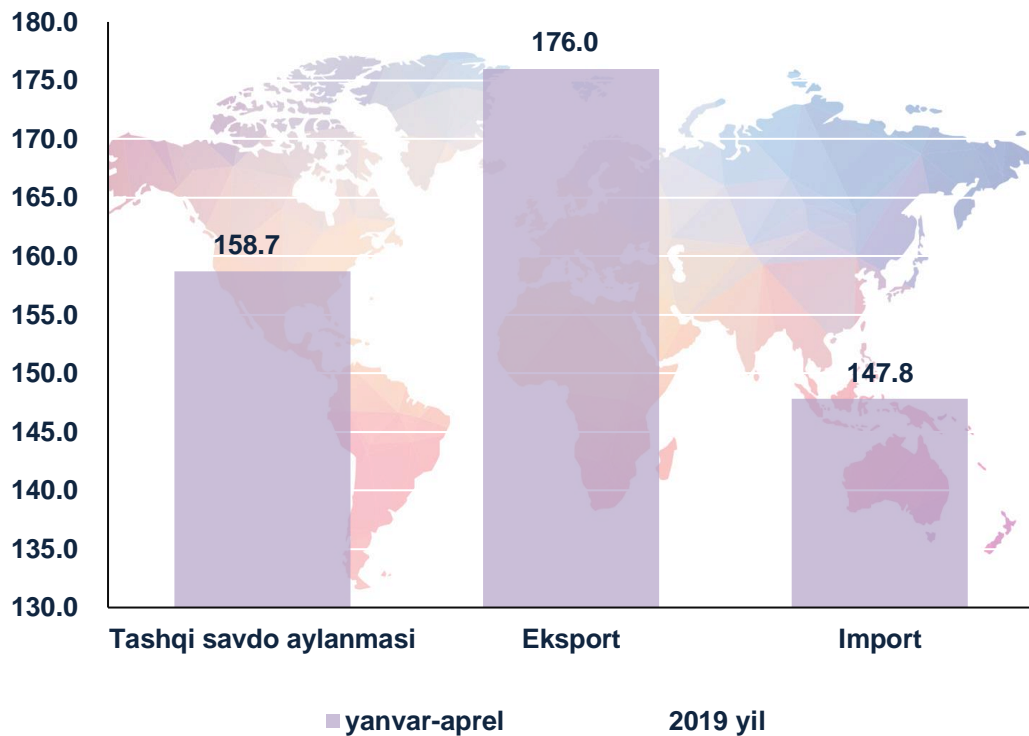
Toshkent viloyatining tashqi savdo aylanmasi
(mln. AQSH dollari)

So'ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilinishi, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi. Jumladan, xom-

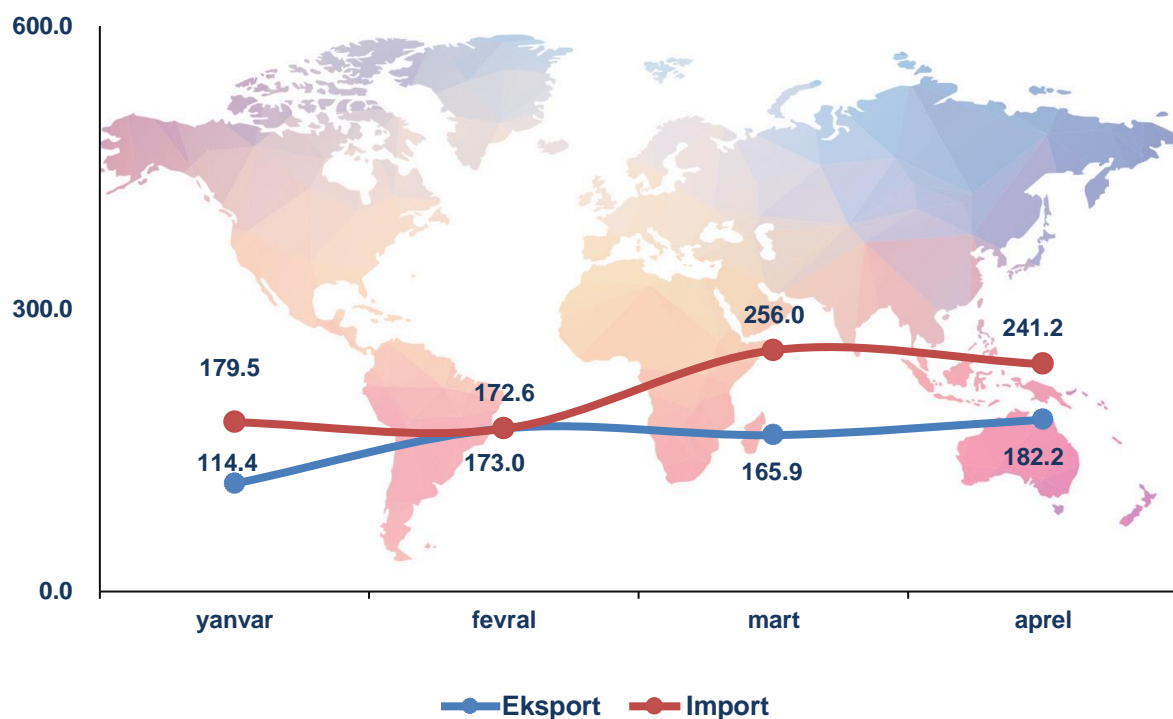
ashyo eksportidan, qo‘shilgan qiymati yuqori hamda sarmoya talab tovarlar eksportiga yo‘naltirilgan tashqi savdo amalga oshirilmoqda.

Toshkent viloyati tashqi savdo aylanmasining o‘shish sur‘atlari
(o‘tgan yilga nisbatan,%)

Shu bilan birga ta’kidlab o‘tish kerakki, 2019 yilning aprel oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar, mart oyiga nisbatan 16,3 mln. AQSH dollarga ko‘proq eksport qilindi va 182,2 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Tovar va xizmatlar importi hajmi esa 241,2 mln. AQSH dollarini tashkil qilgan bo‘lib, bu esa mart oyiga nisbatan 14,8 mln. AQSH dollariga kamroqdir. Bu asosan mashina va asbob-uskunalar, qora va rangli metallar shuningdek, oziq-ovqat mahsulotlariga to‘g‘ri keldi.

2019 yil yanvar-aprel oylarida tovar va xizmatlarning oylik eksport-import ko'rsatkichlari dinamikasi
(mln. AQSH dollari)

2019 yil yanvar-aprel oylarida viloyat tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar ketma-ketligi joriy yilning yanvar oyidan buyon deyarli o'zgarishsiz qolmoqda.

Viloyat tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar

(mln. AQSH dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Ekspart	Import	Tashqi savdo aylanmasidagi ulushi, %
Xitoy	292,7	145,3	147,4	19,7
Qozog`iston	284,6	59,0	225,6	19,2
Rossiya	273,5	87,5	186,1	18,4
Turkiya	233,8	196,9	36,9	15,7
Koreya Respublikasi	62,7	4,8	57,9	4,2
Braziliya	32,3	0,0	32,3	2,2

(mln. AQSH dollar)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasidagi ulushi, %
Germaniya	25,7	0,8	24,9	1,7
Angliya	25,3	25,2	0,1	1,7
BAA	24,4	24,3	0,1	1,6
Afg`oniston	21,1	20,8	0,3	1,4
Ukraina	21,0	15,5	5,6	1,4
Tojikiston	20,7	5,8	14,9	1,4
Litva	18,6	0,1	18,5	1,3
Italiya	13,1	1,0	12,1	0,9
Hindiston	10,3	1,1	9,2	0,7
Qirg`iston	10,3	4,9	5,3	0,7
Eron	9,8	5,2	4,6	0,7
Niderlandiya	8,4	6,4	2,1	0,6
Latviya	8,3	1,0	7,4	0,6
Belarusiya	8,1	4,2	3,9	0,5
Singapur	8,1	6,9	1,1	0,5
Malayziya	6,1	0,2	5,9	0,4

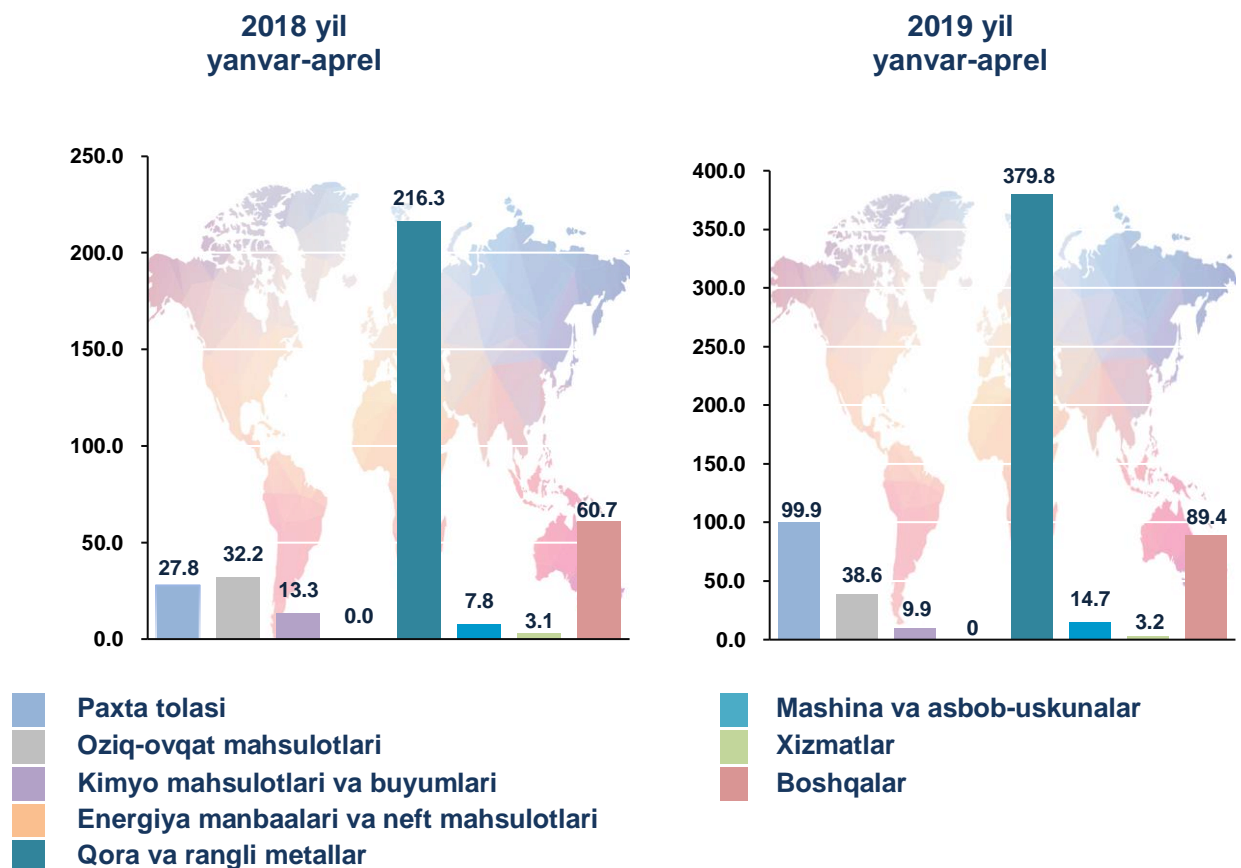
Viloyatda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019 yil yanvar-aprel oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 42,2 %ni tashkil etdi hamda tashqi savdo aylanmasi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 54,7 % ga oshdi.

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2018 yilning yanvar-aprel oylarida 56,7 %ni tashkil qilgan bo'lsa, 2019 yilning ushbu davrida tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 57,8 %ga yoki 1,1 % punktga oshdi.

EKSPORT

2019 yil yanvar-aprel oylarida eksport hajmi 635,5 mln. AQSH dollarga (76,0 % ga oshgan) teng bo'ldi. Eksport tarkibida tovarlar 99,5 % ulushga ega, bular asosan qora va rangli metallar (59,8 %), boshqa turdagi tovarlar (14,1 %), oziq-ovqat mahsulotlari (6,1 %), paxta tolasi (15,7 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (1,6 %) shuningdek, mashina va uskunarlar (2,3 %) guruhlari hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (mln.AQSH dollari)

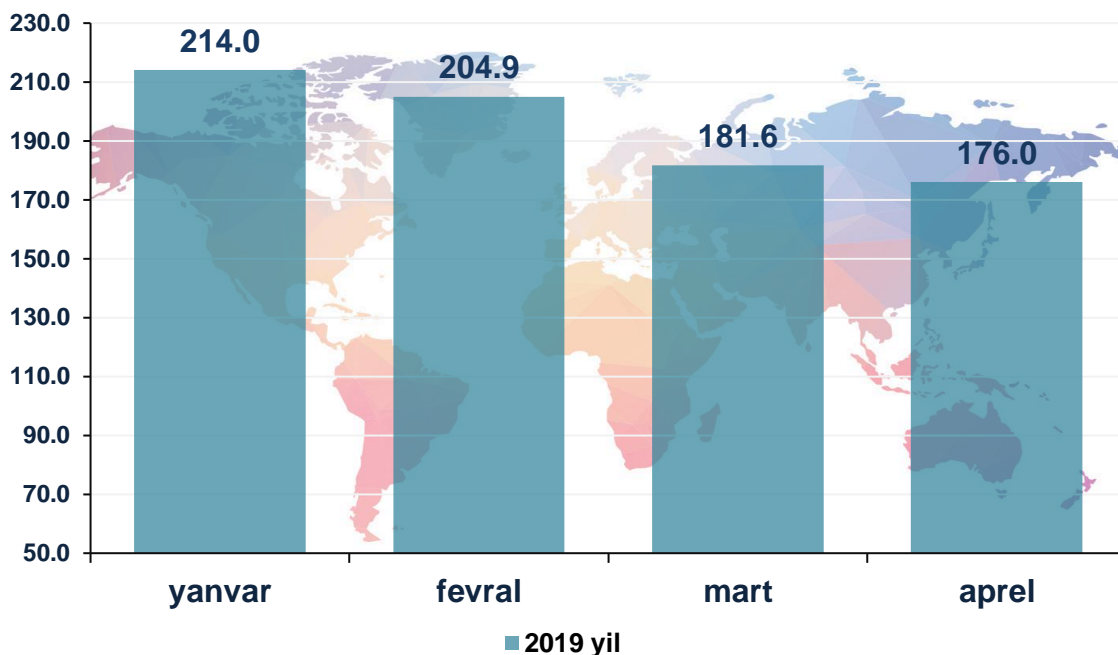

Eksport tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	635,5	176,0	100,0	182,1	197,5	100,0	453,4	168,6	100,0
Paxta tolasi	99,9	3,6m	15,7	0,1	10,8	0,1	99,8	3,7m	22,2
Oziq-ovqat mahsulotlari	38,6	120,2	6,1	25,0	2,4m	13,7	13,6	62,4	3,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	9,9	74,7	1,6	6,7	128,5	3,7	3,2	39,9	0,7
Energiya manbaalari va neft mahsulotlari	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0
Qora va rangli metallar	379,8	175,6	59,8	80,2	2,5m	44,1	299,5	162,4	66,1
Mashina va asbob-uskunalar	14,7	189,2	2,3	5,3	2,6m	2,9	9,4	163,4	2,0
Xizmatlar	3,2	104,6	0,5	0,8	2,1m	0,4	2,5	90,7	0,5
Boshqalar	89,4	147,2	14,0	64,0	154,6	35,1	25,4	131,4	5,5

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning oylar kesimidagi o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, joriy yilning yanvar-aprel oylari davomida eng yuqori o'sish sur'atlari yanvar oyida kuzatilgan. Bu asosan qora va rangli metallar, paxta tolasiga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar eksportining o'sish sur'atlari dinamikasi
(o'tgan yilga nisbatan,%)

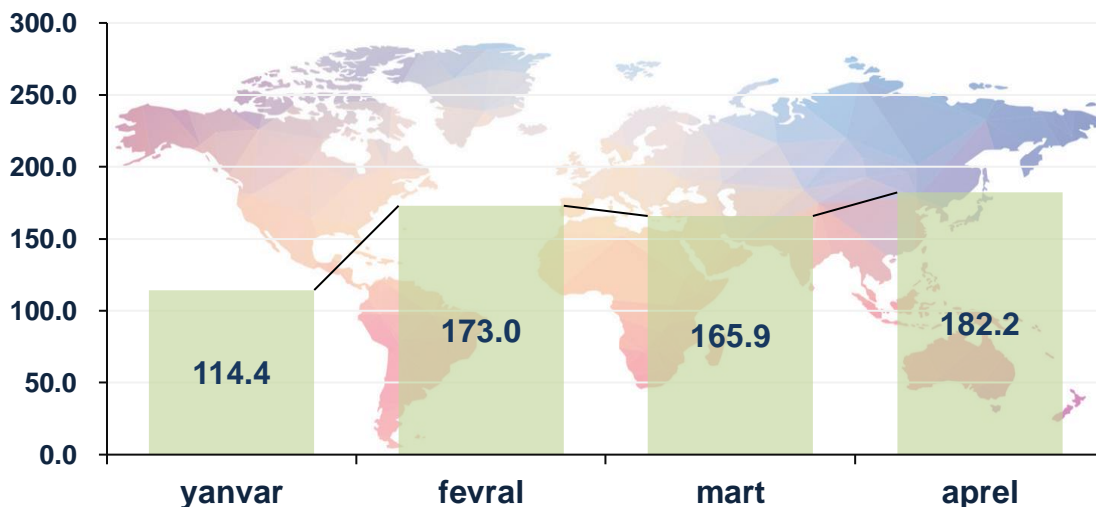
Shuningdek, tovar va xizmatlar eksporti o'sish sur'atlarining tahliliga asosan, 2019 yilning aprel oyida eksport qilingan tovar va xizmatlar mart oyiga nisbatan 9,8 %ga ko'paygan.

Xizmatlar eksporti hajmi 3,2 mln. AQSH dollarini yoki jami eksport hajmining 0,5 %ini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 4,6 %ga oshgani kuzatildi.

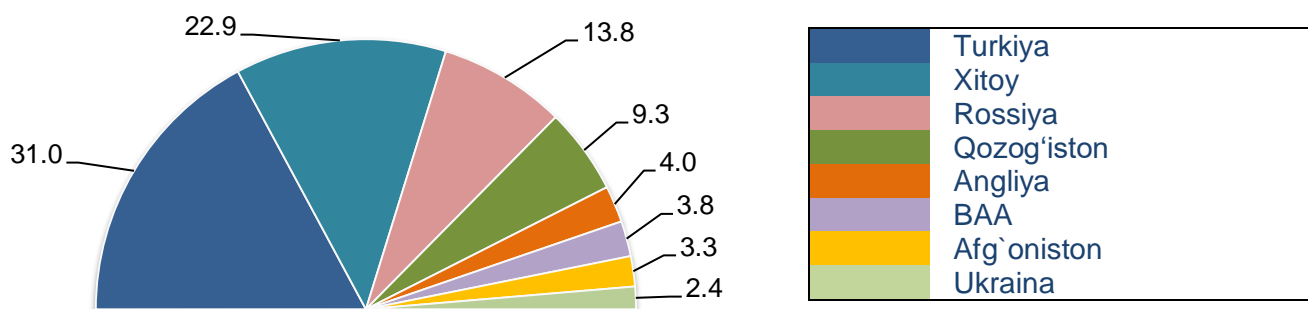
Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari, turizm xizmatlari, telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlari hamda moliyaviy xizmatlar hissasiga to'g'ri keladi.

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko'ra, 2019 yilning aprel oyi mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, mart oyiga nisbatan 16,3 mln. AQSH dollariga ko'p eksport qilindi va 182,2 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 3,2 mln. AQSH dollarga yetgan.

2019 yil yanvar-aprel oylarida tovarlar va xizmatlar eksporti dinamikasi
(oylar kesimida, mln. AQSH dollari)

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(2019 yil yanvar-aprel, %)

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Turkiya va Xitoy Xalq Respublikasi hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 53,9 % ini tashkil qiladi. Turkiya va Xitoy Xalq Respublikasiga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan energiya manbaalari va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari guruhlaridan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

2019 yilning yanvar-aprel oylarida jami 33,3 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot mahsulotlari 26,0 mln. AQSH dollariga eksport qilindi (o'sish sur'ati – 1 marttaga oshgan). Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 2019 yilning yanvar-aprel oylarida 30,0 ming tonnadan ko'proq sabzavotlar 18,9 mln. AQSH dollariga yoki o'tgan yilning mos davriga nisbatan 16,6 ming tonnaga ko'p miqdorda eksport qilingan.

Shuningdek, 2,5 ming tonna meva va rezavorlar 6,3 mln. AQSH dollariga eksport qilingan bo'lib, eksport hajmi o'tgan yilning mos davriga nisbatan 0,2 ming tonnaga kamroqdir.

Meva-sabzavot mahsulotlarining tarkibi

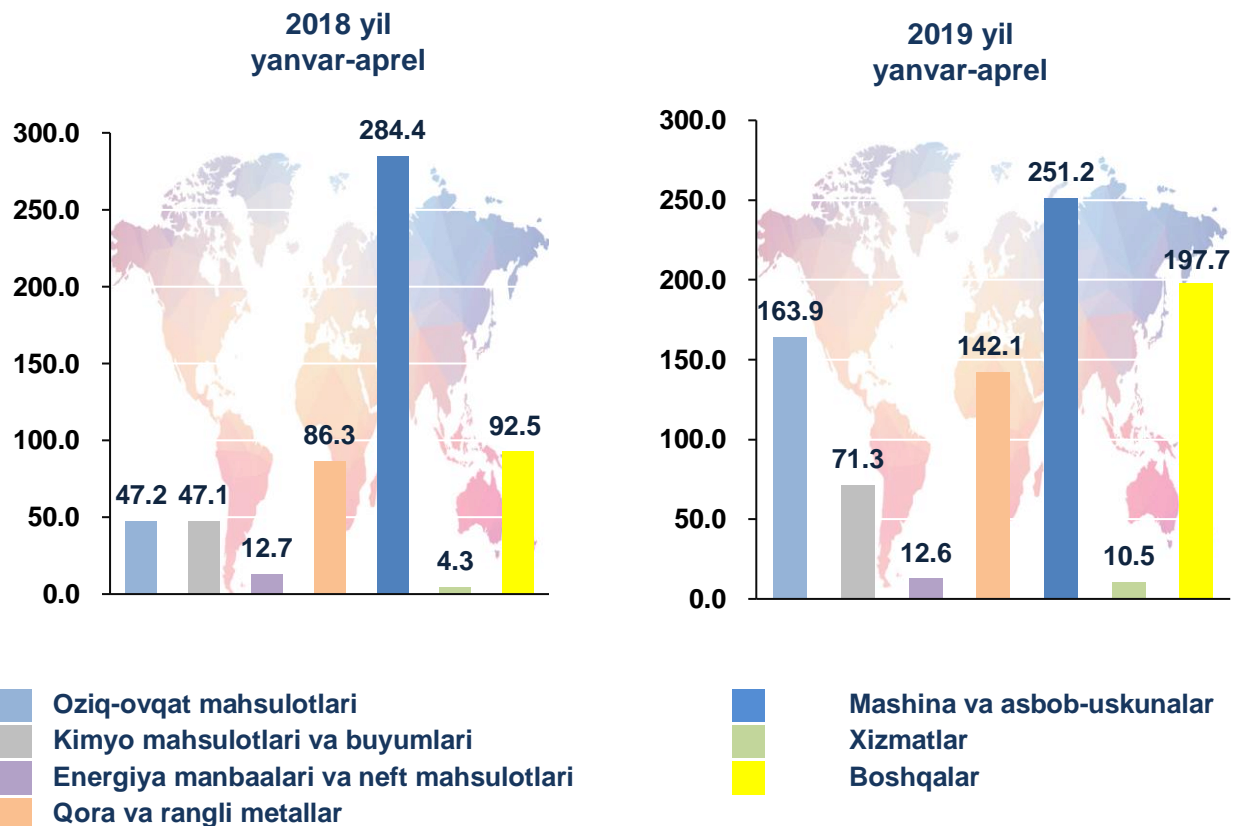

Shuni aytib o'tish joizki, viloyatning eksport salohiyatini kengaytirish, yangi bozorlarni o'zlashtirish natijasida meva-sabzavot mahsulotlari, uzum, poliz, dukkakli ekinlar, shuningdek, quritilgan sabzavot va mevalarni eksport qilinmoqda. Jumladan, 2019 yilning yanvar-aprel oylarida meva-rezavorlar hamda sabzavotlar eksport hajmi 25,2 mln.AQSH dollariga yetdi (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 147,1 %ga oshgan).

IMPORT

Joriy yilning yanvar-aprel oylarida import hajmi 849,3 mln. AQSH dollariga (o'sish sur'ati 147,8 %) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (29,6 %), oziq-ovqat mahsulotlari (19,3 %), qora va rangli metallar (16,7 %) hamda boshqa mahsulotlar (23,3 %) guruhlari hisobiga to'g'ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi (mln.AQSH dollari)

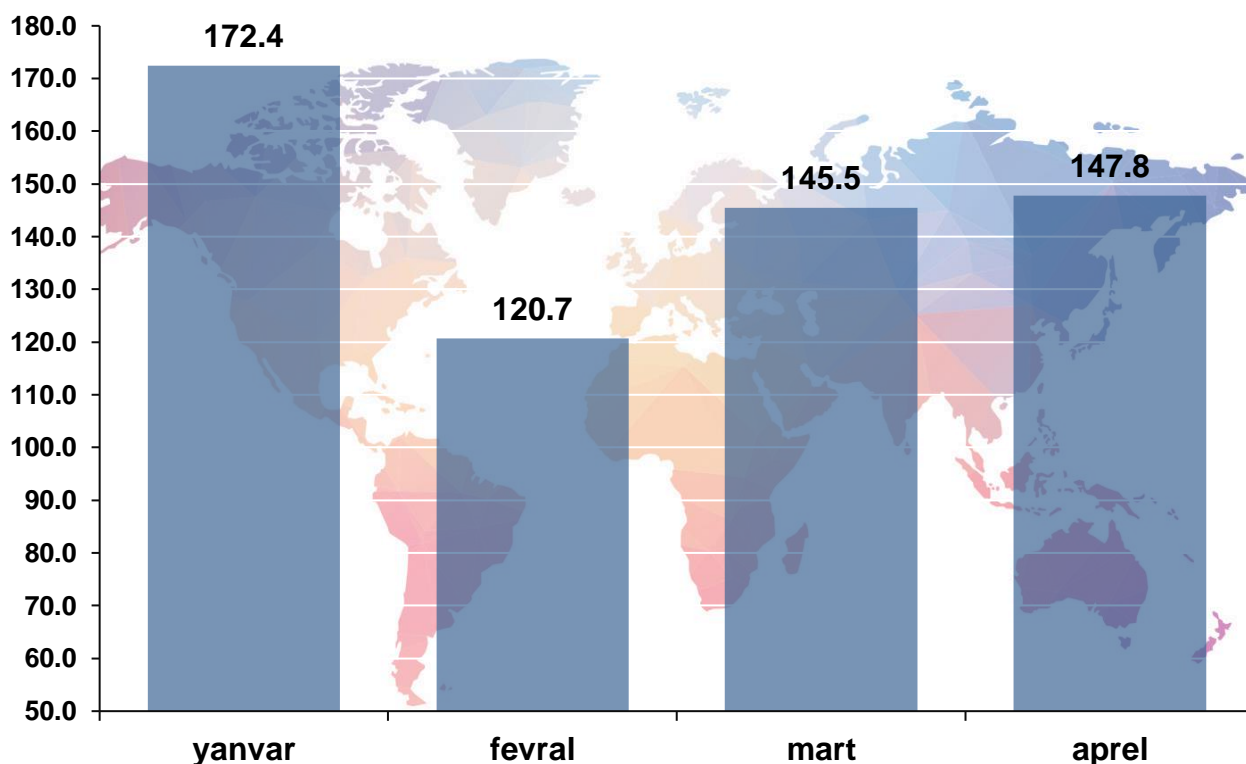

Import tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSH doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSH doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	849,3	147,8	100,0	444,8	142,1	100,0	404,5	154,6	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	163,9	3,5m	19,3	104,1	3,1m	23,4	59,8	4,5m	14,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	71,3	151,3	8,4	25,3	2,4m	5,7	46,0	125,9	11,4
Energiya manbaalari va neft mahsulotlari	12,6	99,8	1,5	12,0	99,2	2,7	0,6	113,7	0,2
Qora va rangli metallar	142,1	164,7	16,7	117,2	152,4	26,4	24,9	2,7m	6,2
Mashina va asbob-uskunalar	251,2	88,3	29,6	28,2	25,5	6,3	223,0	128,5	55,1
Xizmatlar	10,5	2,4m	1,2	2,0	2,2m	0,4	8,5	2,5m	2,1
Boshqalar	197,7	2,1m	23,3	156,0	2,3m	35,1	41,7	168,5	10,2

Import qilingan tovar va xizmatlarning oylar kesimidagi o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, joriy yilning yanvar-aprel oylari davomida yuqori o'sish sur'ati yanvar oyida kuzatilgan.

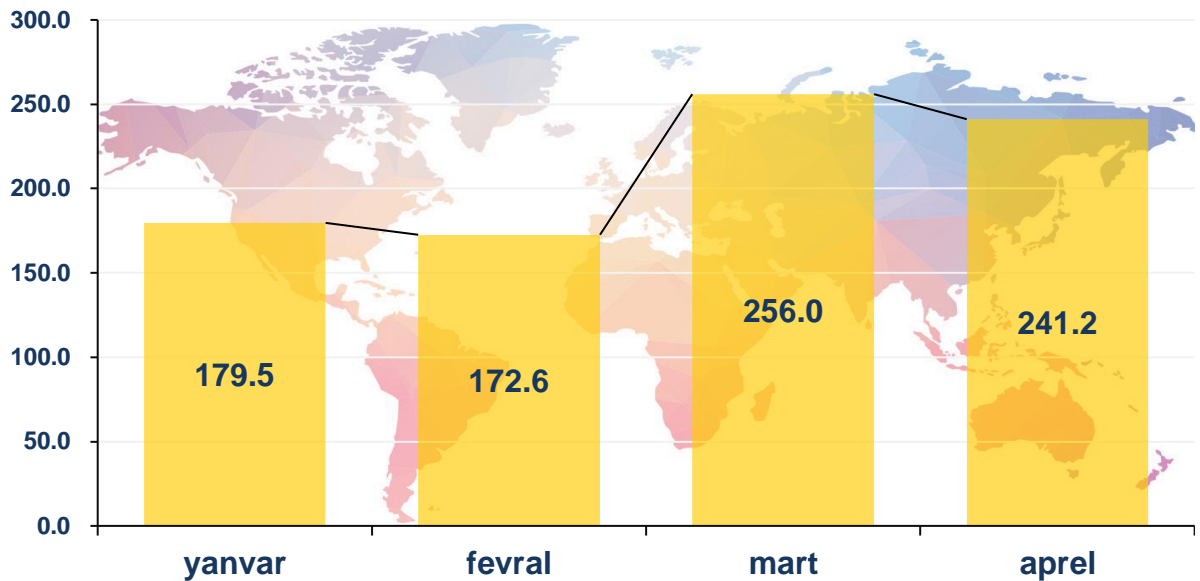
Tovarlar va xizmatlar importining o'sish sur'atlari dinamikasi
(o'tgan yilga nisbatan, %)

Shuningdek, tovar va xizmatlar importi o'sish sur'atlarining tahliliga asosan, 2019 yilning aprel oyida import qilingan tovar va xizmatlar mart oyiga nisbatan 5,8 %ga kamaygan.

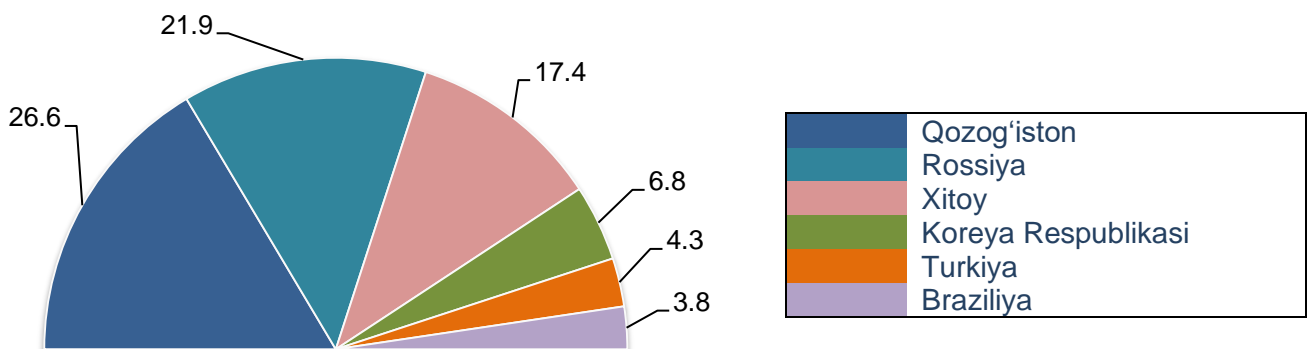
Xizmatlar importi hajmi 10,5 mln. AQSH dollarini yoki jami import hajmining 1,2 %ini tashkil etdi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 142,7% ga o'sdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi turizm xizmatlari, transport xizmatlari, qurilish xizmatlari va telekommunikatsiya, kompyuter va axborot xizmatlaridan iborat bo'ldi.

2019 yil yanvar-aprel oylarida tovarlar va xizmatlar importi dinamikasi
(oylar kesimida, mln. AQSH dollari)

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019 yilning o'tgan davri mobaynida viloyatga import qilinayotgan tovar va xizmatlar aprel oyida mart oyiga nisbatan 14,8 mln. AQSH dollarga kam import qilindi va 849,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(2019 yil yanvar-aprel, %)

Xorijiy sarmoya ishtirokidagi korxonalarining eksport-importi
(2019 yil yanvar-aprel holatiga)

	Eksport-import qilgan korxonalar soni	mln. AQSH doll.	O'tgan yilning shu davriga nisbatan foiz xisobida
Eksport	65	75,5	104,4
Import	169	235,4	197,0

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonalarining davlatlar kesimida soni, birlikda

2019 yilning yanvar-aprel oylarida viloyatga 84 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 6 ta eng yirik bo'lgan Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Turkiya, Koreya Respublikasi va Braziliya hamkor davlatlarining jami import hajmi 686,1 mln. AQSH dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 80,8 %ini tashkil qiladi

Yuqorida qayd etib o'tilganidek, import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashina va asbob-uskunalar hamda kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar viloyatimizga olib kirilayotganligini ko'rish mumkin.

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo`limi
Tel.:71-230-86-59**